

MC.DEC/3/18

Organizata për Siguri dhe Bashkëpunim në Evropë 7 dhjetor 2018
Këshilli i Ministrave
Milano 2018

Origjinali: ANGLISHT

Dita e dytë e Takimit të Njësizetepeshtë
MC(25) Gazeta Nr. 2, Pika e Rendit të Ditës 7

VENDIMI NR. 3/18
SIGURIA E GAZETARËVE
UNOFFICIAL TRANSLATION

Këshilli i Ministrave,

Duke i ripohuar të gjitha zotimet relevante të OSBE-së për të drejtën e lirisë së shprehjes, lirisë së mediave, dhe rrjedhës së lirë të informacionit, përfshirë këtu Aktin Final të Helsinkit të vitit 1975, si dhe Dokumentin e Kopenhagës të 1990, ku Shtetet pjesëmarrëse e ripohojnë që e drejta e lirisë së shprehjes përfshin lirinë për opinion, marrjen dhe shpërndarjen e informacioneve dhe ideve pa u penguar nga autoritetet publike dhe pavarësisht kufijve,

Të vetëdijshëm se çdonjëri ka të drejtë në liri të mendimit dhe të shprehjes, në përputhje me Deklaratën Universale për të Drejtat e Njeriut, në veçanti nenin 19, dhe Paktin Ndërkombëtar për të Drejtat Civile dhe Politike (PNDKP), në veçanti nenin 19, dhe se kjo përbën njëri prej bazave themelore të një shoqërie demokratike dhe njëri prej kushteve themelore për zhvillimin dhe progresin e saj,

Të vetëdijshëm gjithashtu se çfarëdo kufizimesh në të drejtën e lirisë së shprehjes mund të realizohen vetëm përmes ligjit dhe kur janë të domosdoshme mbi bazat e përcaktuara në paragrafin 3 të nenit 19 të PNDKP,

Duke e ripohuar se mediat e pavarura janë esenciale për një shoqëri të lirë dhe të hapur dhe sisteme llogaridhënëse të qeverisjes dhe janë të rëndësishme së veçantë në ruajtjen e të drejtave dhe lirisë themelore të njeriut, siç thuhet në Dokumentin e Takimit të Moskës të vitit 1991 të Konferencës për Siguri dhe Bashkëpunim në Evropë (KSBE) për Dimensionin Njerëzor,

Duke e pranuar që gazetaria dhe teknologjia kanë evoluuar dhe se kjo i kontribuon debatit publik, ndonëse edhe mund të zgjerojë gamën e rreziqeve që e minojnë sigurinë e gazetarëve,

Duke e marrë në konsideratë rëndësinë e promovimit dhe mbrojtjes së sigurisë së gazetarëve për zbatimin e Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm dhe Synimeve relevante të Agjendës për Zhvillim të Qëndrueshëm 2030 të Kombeve të Bashkuara,

Duke e njohur që puna e gazetarëve mund të ballafaqojë ata dhe familjarët e tyre me situata rreziku nga dhuna, si dhe frikësimi e ngacmimi, duke përfshirë edhe përmes teknologjisë digjitale, e që mund t'i zbraps gazetarët nga kryerja e punës së tyre apo t'i shtyjë drejt vet-censurimit,

Duke e vënë re me shqetësim se përdorimi i masave të papërshtatshme kufizuese kundër gazetarëve mund të ndikojnë në sigurinë e tyre dhe i parandalon ata nga ofrimi i informacioneve për publikun, duke ndikuar rrjedhimisht në mënyrë negative në ushtrimin e së drejtës për liri të shprehjes,

Duke e ripohuar që mediat në territorin e tyre duhet të gëzojnë qasje të pakufizuar në lajme dhe shërbimet e lajmeve të jashtme, se publiku do të gëzojë të liri të ngjashme për të pranuar dhe shpërndarë informacione dhe ide pa ndërhyrje nga autoritetet publike pavarësisht kufijve, duke përfshirë përmes publikimeve të jashtme dhe transmetimit të jashtëm, dhe se çfarëdo kufizimesh në ushtrimin e kësaj të drejte do të parashihen me ligj dhe në përputhje me standardet ndërkombëtare, siç thuhet në Dokumentin e Takimit të Moskës të 1991 të Konferencës për Siguri dhe Bashkëpunim në Evropë (KSBE) për Dimensionin Njerëzor,

Të brengosur se shkeljet dhe abuzimet e së drejtës për të qenë të lirë nga ndërhyrja e arbitrare dhe e paligjshme në privatësi mund të ndikojnë në sigurinë e gazetarëve,

Thellësisht të brengosur nga të gjitha shkeljet e të drejtave të njeriut dhe abuzimet e kryera lidhur me sigurinë e gazetarëve, duke përfshirë ato ku përfshihet vrasja, tortura, zhdukjet e detyrueshme, arrestimet arbitrare, paraburgimet arbitrare dhe dëbimet arbitrare, frikësimet, ngacmimet dhe kërcënimet e të gjitha llojeve, si ato fizike, ligjore, politike, teknologjike apo ekonomike, me qëllim shtypjen e punës së tyre,

Të brengosur nga rreziku i dallueshëm me të cilin ballafaqohen gazetarët që lidhet me punën e tyre, duke përfshirë përmes teknologjive digjitale, dhe duke nënvizuar rëndësinë e garantimit të sigurisë më të lartë të mundshme për ato dhe se përjetimet dhe brengat e gazetarëve të adresohen në mënyrë efektive

Duke e njohur rolin jetik të gazetarëve në mbulimin e zgjedhjeve, në veçanti informimin e publikut për kandidatët, platformat e tyre dhe debatet vazhduese, si dhe duke shprehur shqetësimin serioz për kërcënimet dhe sulmet e dhunshme me të cilat mund të ballafaqohen gazetarët në këtë kuptim,

Duke e njohur rëndësinë e gazetarisë hulumtuese dhe se aftësia e medias për të hulumtuar dhe për t'i publikuar rezultatet e hulumtimit, duke përfshirë në internet, pa frikë nga hakmarrja mund të luaj rol të rëndësishëm në shoqëritë tona, duke përfshirë llogaridhënie të institucioneve publike dhe zyrtarëve,

Të alarmuar me shtimin e fushatave shënjestruese që minojnë punën e gazetarëve, duke e prishur besimin e publikut në kredibilitetin e gazetarisë, e duke e kuptuar se kjo mund të shtojë rrezikun e kërcënimeve dhe dhunës ndaj gazetarëve,

Gjithashtu të alarmuar nga rastet ku udhëheqësit politikë, zyrtarët publikë dhe/ose autoritetet i frikësojnë, kërcënojnë, lejojnë apo dështojnë t'i dënojnë aktet e dhunës ndaj gazetarëve,

Duke shprehur shqetësimin e thellë ndaj kërcënimit në rritje të sigurisë së gazetarëve të shkakuar, mesë tjerash, nga grupet terroriste dhe organizatat kriminale,

Duke theksuar edhe rrezikun e veçantë sa i përket sigurisë së gazetarëve në epokën digjitale, duke e përfshirë këtu cenueshmërinë e veçantë të gazetarëve për t'u shndërruar në caqe sulmi të hakerëve ose vëzhgimit apo përgjimit të paligjshëm dhe arbitrar, duke e minuar të drejtën e tyre për liri të shprehjes dhe të drejtën e tyre për të qenë të lirë nga ndërhyrjet arbitrare dhe të paligjshme në privatësi,

Duke e përsëritur që Shtetet pjesëmarrëse i dënojnë të gjitha sulmet dhe ngacmimet ndaj gazetarëve dhe se do të angazhohen që t'i mbajnë përgjegjës të gjithë ata që janë përgjegjës për sulme dhe ngacmime të tilla, siç thuhet në Samitin e Budapestit të KSBE-së në 1994, dhe gjithashtu duke e njohur që përgjegjësia për krime kundër gazetarëve është element kyç për parandalimin e sulmeve të ardhshme,

Duke e theksuar rëndësinë e përkujtimit të 2 nëntorit si Dita Ndërkombëtare për Përfundimin e Mosndëshkueshmërisë për Krimet kundër Gazetarëve (IDEI) të shpallur nga Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara,

Duke vënë re me shqetësim klimën e mosndëshkueshmërisë që mbizotëron kur sulmet e dhunshme të kryera kundër gazetarëve mbesin pa u ndëshkuar, dhe duke e njohur rolin e qeverive, ligjvënësve dhe gjyqësorit në mundësimin e një mjedisi tësigurt të punës dhe sigurimin e sigurisë së gazetarëve, mes tjerash, duke dënuar publikisht dhe duke i sjellë para drejtësisë të gjithë ata që janë përgjegjës për krime kundër gazetarëve,

Duke rikujtuar rezolutat e Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara 1738 (2006) dhe 2222 (2015), të cilat dënojnë të gjitha shkeljet dhe abuzimet kundër gazetarëve, profesionistëve të mediave dhe personelit gjegjës në situata tëkonfliktit të armatosur, e të cilat theksojnë se gazetarët, profesionistët e mediave dhe personeli gjegjës të angazhuar në misione të rrezikshme profesionale në zona të konfliktit të armatosur do të konsiderohen si civilë dhe do të mbrohen si të tillë, me kusht që nuk ndërmarrin kurrfarë veprimesh që ndikon negativisht në statusin që e gëzojnë si civilë,

I bën thirrje shteteve pjesëmarrëse të:

1. Zbatojnë plotësisht zotimet e OSBE-së dhe obligimet e tyre ndërkombëtare lidhur me lirinë e shprehjes dhe lirinë e mediave, duke përfshirë përmes respektimit, promovimit dhe mbrojtjes së lirisë për të kërkuar, pranuar dhe shpërndarëinformacione pavarësisht kufijve;
2. Bëjnë ligjet, politikat dhe praktikat e tyre që lidhen me lirinë e mediave në përputhshmëri të plotë me obligimet dhe zotimet e tyre ndërkombëtare dhe t'i rishikojnë, e sipas nevojës, shfuqizojnë apo ndryshojnë ato ashtu që të mos kufizojnë mundësitë e gazetarëve për të kryer punën e tyre në mënyrë të pavarur dhe pa ndërhyrje të panevojshme;
3. Dënojnë publikisht dhe pa mëdyshje të gjitha sulmet dhe dhunën ndaj gazetarëve, si vrasjet, tortura, zhdukja me forcë, arrestimi arbitrar, ndalimi arbitrar dhe dëbimi arbitrar, frikësimi, ngacmimi dhe kërcënimet të të gjitha formave, të tilla si fizike, ligjore, politike, teknologjike apo ekonomike, që përdoren për të shtypur punën e tyre dhe/ose detyruar mbylljen e zyrave të tyre, përfshirë në situata konflikti;
4. Dënojnë gjithashtu publikisht e pa mëdyshje sulmet ndaj gazetarëve në lidhje me punën e tyre, siç janë ngacmimi seksual, abuzimi, frikësimi, kërcënimet dhe dhuna, përfshirë përmes teknologjive digjitale;
5. Kërkojnë lirimin e menjëhershëm dhe të pakushtëzuar të të gjithë gazetarëve që janë arrestuar ose mbahen në mënyrë arbitrare, që janë marr peng ose që janë viktimë e zhdukjes me forcë;

6. Ndërmarrin masa efektive për t'i dhënë fund mosndëshkimit për krimet e kryera kundër gazetarëve, duke siguruar llogaridhënien si një element kryesor në parandalimin e sulmeve në të ardhmen, përfshirë këtu duke siguruar që agjencitë e zbatimit të ligjit të kryejnë hetime të shpejta, efektive dhe të paanshme për akte dhune dhe kërcënime ndaj gazetarëve, në mënyrë që t'i sjellin para drejtësisë të gjithë ata që janë përgjegjës dhe të sigurojnë që viktimat të kenë qasje në mjete të përshtatshme juridike;
7. Inkurajojnë liderët politikë, zyrtarët publikë dhe/ose autoritetet që të përmbahen nga frikësimi, kërcënimet ose heshtja dhe të dënojnë pa mëdyshje dhunën ndaj gazetarëve, në mënyrë që të zvogëlojnë rreziqet ose kërcënimet me të cilat gazetarët mund të përballen dhe të shmangin dëmtimin e besimit në kredibilitetin e gazetarëve, si dhe të respektit për rëndësinë e gazetarisë së pavarur;
8. Përmbahen nga ndërhyrjet arbitrare ose të paligjshme në përdorimin nga gazetarët të teknologjive koduese dhe anonimitetit dhe të përmbahen nga përdorimi i teknikave të paligjshme ose arbitrare të vëzhgimit, duke vërejtur se akte të tilla cenojnë gëzimin e të drejtave të njeriut të gazetarëve dhe mund t'i vendosin ata në rrezik të mundshëm të dhunës dhe kërcënimeve për sigurinë e tyre;
9. Inkurajoni organet shtetërore dhe agjencitë e zbatimit të ligjit që të përfshihen në aktivitete të vetëdijesimit dhe trajnimit në lidhje me nevojën për të siguruar sigurinë e gazetarëve, dhe të promovojnë përfshirjen e shoqërisë civile në aktivitete të tilla, kur është e përshtatshme;
10. Themelohet ose forcohet, kur është e mundur, mbledhja, analiza dhe raportimi kombëtar i të dhënave për sulmet dhe dhunën ndaj gazetarëve;
11. Sigurojnë që ligjet për shpifje nuk përmbajnë sanksione ose ndëshkime të tepruara që mund të dëmtojnë sigurinë e gazetarëve dhe/ose censurojnë në mënyrë efektive gazetarët dhe ndërhyjnë në misionin e tyre për të informuar publikun dhe, kur është e nevojshme, të rishikojnë dhe shfuqizojnë ligje të tilla, në përputhje me detyrimet e shteteve pjesëmarrëse sipas të drejtës ndërkombëtare për të drejtat e njeriut;
12. Zbatojnëme efektivitet kornizën ligjore në fuqi për mbrojtjen e gazetarëve dhe të gjitha zotimet relevante të OSBE-së;
13. Bashkëpunojnëplotësisht me Përfaqësuesin e OSBE-së për Liri të Mediave, duke përfshirëkëtu çështjen e sigurisë së gazetarëve;
14. Inkurajojnë avokimin e vazhdueshëm dhe promovimin e sigurisë së gazetarëve të përfaqësuesit të OSBE-së për Lirinë e Medias në përputhje me mandatin e tij/saj.

**DEKLARATË INTERPRETUESE SIPAS PARAGRAFIT
IV.1(A)6 TË REGULLORES SË PUNËS TË
ORGANIZATËS PËR SIGURI DHE BASHKËPUNIM NË
EVROPË**

Delegacioni i Austrisë, në kapacitetin e Kryesueses së BE-së, i kaloi fjalën përfaqësuesit të Bashkimit Evropian, i cili dha deklaratën vijuese:

“Në lidhje me miratimin e këtij vendimi për sigurinë e gazetarëve, dëshiroj të bëj deklaratën e mëposhtme interpretuese sipas paragrafit IV.1 (A) 6 të Rregullores të Punës të OSBE-së, në emër të Bashkimit Evropian dhe Shteteve Anëtare të tij, Shqipëria, Kanada, ish Republika Jugosllave e Maqedonisë, Ukraina dhe Mali i Zi:

Ne mirëpresim miratimin e këtij vendimi të rëndësishëm, i cili besojmë se do të forcojë përpjekjet e OSBE-së dhe të gjitha shteteve pjesëmarrëse në çështjen urgjente të sigurisë së gazetarëve

Siç thuhet në Komentin e Përgjithshëm nr. 34 të Komisioni për të Drejtat e Njeriut të Kombeve të Bashkuara në, gazetaria është funksion i përbashkët i një game të gjerë hisedarësh. Ndjejmë keqardhje që nuk ishte e mundur të arrihet konsensusi për terminologjinë që e bën të qartë se përpjekjet për të mbrojtur gazetarët nuk duhet të kufizohen vetëm në ato që njihen zyrtarisht si të tillë, por duhet të përfshijnë edhe stafin mbështetës dhe të tjerët, siç janë 'gazetarët qytetarë', blogerët, aktivistë të mediave sociale dhe mbrojtës të të drejtave të njeriut, të cilët përdorin media të reja për të arritur një audiencë masive. Ky mbetet pozicioni i Bashkimit Evropian

Ne gjithashtu theksojmë rëndësinë që vendimet e OSBE-së në këtë temë janë plotësisht në përputhje me standardet ndërkombëtare, përfshirë këtu rezolutat përkatëse të miratuara në Organizatën e Kombeve të Bashkuara, në veçanti Rezolutën 39/6 të Këshillit të të Drejtave të Njeriut, të 27 shtatorit 2018 dhe Rezolutën e Asamblesë së Përgjithshme 72/175 të 19 dhjetorit 2017. Na vjen keq që konsensusi nuk ishte i mundur në këtë drejtim.

Zoti Kryesues, kërkoj që kjo deklaratë të bashkëngjitet vendimit dhe gazetës së kësaj dite.”

UNOFFICIAL
TRANSLATION

Originali: ANGLISHT

**DEKLARATË INTERPRETUESE SIPAS PARAGRAFIT
IV.1(A)6 TË REGULLORES SË PUNËS TË
ORGANIZATËS PËR SIGURI DHE BASHKËPUNIM NË
EVROPË**

Nga delegacioni i Shteteve të Bashkuara të Amerikës:

“Ne mbështesim fuqishëm sigurinë e gazetarëve dhe lirinë e shprehjes. Ne ritheksojmë që çdo kufizim në ushtrimin e lirisë së shprehjes, përfshirë këtu lirinë për të kërkuar, pranuar dhe shpërndarë informacione dhe ide të të gjitha llojeve, për anëtarët e mediave dhe anëtarët e publikut, duhet të jetë në përputhje me detyrimet e Shteteve sipas nenit 19 të Paktit Ndërkombëtar për të Drejtat Civile dhe Politike (PNDCP), e cila detyron Shtetet Palë të respektojnë dhe t’u sigurojnë të gjithë individët brenda territorit të tyre dhe atyre që i nënshtrohen juridiksionit të tyre të drejtën e lirisë së shprehjes. Ne e kuptojmë çdo referencë ndaj ‘standardeve ndërkombëtare’ në këtë drejtim si referencë ndaj detyrimeve të tilla. Ne e kuptojmë rikonfirmimin e gjuhës nga Dokumenti i Takimit në Moskë i Konferencës së Dimensionit Njerëzor të KSBE të vitit 1991 si diçka që është në kontekstin e shqetësimeve të adresuara në atë Takim.

Ju faleminderit.

Zoti Kryesues, ne kërkojmë që kjo deklaratë ti bashkëngjitet vendimit dhe gazetës së kësaj dite.”

Disclaimer: This is an unofficial translation of the Ministerial Council Decision No. 3/18. For the official version, please see: <https://www.osce.org/chairmanship/406538>